

Protokół

ze spotkania Grupy Roboczej ds. Pozwoleń Zintegrowanych
w ramach krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających
funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”

11 października 2021 r.

w formie on-line przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS

1. Miejsce, czas oraz uczestnicy spotkania

Spotkanie Grupy Roboczej pn. „Postępowanie kompensacyjne w procedurze wydawania pozwoleń zintegrowanych - dotychczasowe doświadczenia” odbyło się w dniu 11 października 2021 roku w godzinach 10:00 - 12:00. Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele urzędów marszałkowskich, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

2. Przedmiot spotkania – przebieg i podsumowanie spotkania

Spotkanie Grupy Roboczej rozpoczęła Przewodnicząca Grupy Małgorzata Juszcyszyn-Pieczonka (Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego) od przywitania Uczestników, omówienia programu oraz celu spotkania. W dalszej części spotkania miała miejsce wymiana doświadczeń na temat postępowań kompensacyjnych w procedurze wydawania pozwoleń zintegrowanych (PZ) w formie wystąpień prelegentów i dyskusji.

Spotkanie rozpoczął przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. W swojej wypowiedzi prelegent zaznaczył, że przyjętą w urzędzie praktyką jest informowanie wnioskodawcy na etapie opiniowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DUŚ) o tym, że może zaistnieć konieczność przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego na etapie wydawania pozwolenia zintegrowanego. Następnie prelegent zwrócił uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.), dotyczące kwalifikowania przedsięwzięcia jako istotnej lub nieistotnej zmiany instalacji w odniesieniu do przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego. W dalszej części wystąpienia omówiono przypadek instalacji w tzw. derogacji oraz pojawiających się różnic w interpretacji przepisów pomiędzy właścicielem instalacji a właściwym organem. Kolejną kwestią podniesioną przez prelegenta było mylenie przez wnioskodawców pojęć „ocena poziomu substancji w powietrzu” o której mówi art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz „aktualny stan jakości powietrza”, który daje informacje na temat stanu jakości powietrza. W dalszej części wypowiedzi stwierdzono, że na terenie województwa śląskiego dotychczas nie odnotowano przypadku wydania pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza w ramach mechanizmu kompensacji z wykorzystaniem domowych instalacji grzewczych. Większość przypadków dotyczy prostej kompensacji, gdzie aby uzyskać

pozwolenia na emisję, prowadzący instalację zobowiązany jest do jej redukcji na tym samym obszarze zanieczyszczeń o 30% w stosunku do zamierzonej. Na pytanie odnośnie chronologii postępowania kompensacyjnego padła odpowiedź, że najczęściej to organ informuje wnioskodawcę o konieczności wystąpienia z wnioskiem o postępowanie kompensacyjne.

Przewodnicząca oddała głos następnemu prelegentowi - Przedstawicielowi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, który zaprezentował przypadek dotyczący postępowania z udziałem osób fizycznych, gdzie redukcja nastąpiła poprzez wymianę kotłów c.o. opalanych węglem kamiennym, eksploatowanych w ramach zwykłego korzystania ze środowiska. Spółka zwróciła się z wnioskiem o udzielenie pozwolenia zintegrowanego na dwie instalacje: instalację do magazynowania olejów odpadowych w oczekiwaniu na ich regenerację przez rafinację oraz instalację do produkcji olejów bazowych poprzez regenerację. Z analizy rocznej oceny jakości powietrza w województwie, którą przeprowadza GIOŚ ustalono przekroczenie norm pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} oraz węglowodorów aromatycznych, w tym benzo(a)pirenu. Zgodnie z art. 225 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska kolejnym krokiem w postępowaniu było zatem wezwanie Spółki do wystąpienia z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania kompensacyjnego. Prelegent zaprezentował treść wezwania oraz omówił dalszy przebieg postępowania. Spółka złożyła wniosek o przeprowadzenie postępowania kompensacyjnego, w którym zaproponowano, żeby redukcja nastąpiła poprzez wymianę kotłów c.o. opalanych węglem kamiennym. Do wniosku dołączono wymagane załączniki. Następnie prelegent przedstawił analizę redukcji emisji z uwzględnieniem źródła zanieczyszczeń oraz wartości substancji, które w ramach postępowania kompensacyjnego zostały zredukowane. Na podstawie przyjętych wskaźników, zgodnie z poradnikiem KOBIZE „Wskaźniki emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw – kotły o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW” rekomendowanym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, określono ilość przewidzianych do wymiany

kotłów. Następnie prelegent zaprezentował szczegółowe rozliczenie redukcji ilości substancji objętych postępowaniem kompensacyjnym. W dalszej części wystąpienia omówiono kolejne etapy postępowania, w tym: weryfikację przedstawionego rozliczenia redukcji, potwierdzenie redukcji zaświadczeniem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle oraz wydanie pozwolenia zintegrowanego. W danym przypadku wnioskująca Spółka zrzekła się prawa do wniesienia odwołania od decyzji Marszałka Województwa Opolskiego, tym samym decyzja stała się ostateczna i prawomocna. Na końcu prezentacji Przewodnicząca Grupy dokonała podsumowania, w którym podkreśliła, że postępowania kompensacyjne oraz o wydanie pozwolenia zintegrowanego toczą się równolegle w ścisłej współpracy z urzędem miasta oraz, że był to pierwszy przypadek postępowania kompensacyjnego z udziałem osób fizycznych w województwie opolskim.

W dalszej części spotkania przewodnicząca Grupy oddała głos przedstawicielce Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Prelegentka potwierdziła, że o konieczności przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego na etapie wydawania pozwolenia wnioskodawca informowany jest przez organ najczęściej na etapie opiniowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Następnie prelegentka omówiła doświadczenie z przeprowadzania postępowań kompensacyjnych w województwie małopolskim. Postępowania przeprowadza się, gdy łącznie spełnione są dwa warunki: 1) wydaje się decyzje (PS lub PZ) dla nowej instalacji lub zmienianej w sposób istotny, oraz 2) instalacja zlokalizowana będzie (lub już jest) na obszarze na którym zostały przekroczone standardy jakości powietrza, wyznaczone w ocenie poziomów substancji w powietrzu, o której mowa w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska. Prelegentka zaprezentowała przykładową treść pisma od GIOŚ, w którym stwierdza się wystąpienie przekroczeń oraz rodzaje substancji. Takie pismo daje podstawę do wszczęcia postępowania kompensacyjnego dla nowej instalacji. Następnie przytoczono stosowane definicje „istotnej zmiany” podane w art. 214 ust. 3, art. 3 pkt 7 ustawy Prawo ochrony

środowiska oraz dalsze etapy postępowania, w tym sprawdzenie jak wzrost emisji z rozbudowanej (zmienionej) instalacji oddziałuje na środowisko. W ramach sprawdzenia zobowiązuje się wnioskodawcę do przedstawienia emisji danej substancji dla wariantu przed rozbudową i po rozbudowie bez uwzględnienia tła. Prelegentka podkreśliła, że nie zawsze wzrost emisji będzie powodował zwiększoną emisję, zwłaszcza w zakładzie z wieloma instalacjami, gdzie na rozkład stężeń danej substancji wpływają również inne instalacje. Z tego powodu do każdej sprawy konieczne jest indywidualnie podejście. Prelegentka wyjaśniła, że w większości przypadków najpierw wpływa wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego lub zmianę pozwolenia, a następnie na etapie prowadzenia postępowania wzywa się wnioskującego do złożenia wniosku o przeprowadzenie postępowania kompensacyjnego wraz z wymaganą dokumentacją. W dalszej części prezentacji szczegółowo omówiono przykłady pięciu postępowań kompensacyjnych. Jako pierwszą omówiono kompensację „wewnętrzną” pomiędzy instalacjami należącymi do tego samego prowadzącego na terenie jednego zakładu oraz opisano etapy postępowania. Jako drugi przykład omówiono kompensację „wewnętrzną”, gdzie firma została wezwana do złożenia wniosku o postępowanie kompensacyjne. Po przeprowadzeniu postępowania wydano pozwolenie warunkowe dla nowej instalacji, pod warunkiem redukcji ilości emisji pyłu wprowadzanego do powietrza poprzez likwidację instalacji. Prelegentka podkreśliła, że pozwolenie to, zgodnie z regulacjami art. 229 ust. 1 pkt 4 ustawy będzie wykonalne, nie wcześniej niż od dnia, w którym nastąpi trwała likwidacja instalacji. Trzeci przykład dotyczył kompensacji „wewnętrznej”, gdzie rozbudowa instalacji podlegała pod pozwolenie zintegrowane, w związku z czym wydano decyzję ograniczającą bez odszkodowania emisję pyłu z instalacji, a następnie po jej uprawomocnieniu wydano decyzję zmieniającą pozwolenie zintegrowane bez klauzuli dotyczącej wykonalności. Jako czwarty przykład prelegentka omówiła kompensację „zewnętrzną” pomiędzy różnymi organami, gdzie wydawano pozwolenie sektorowe (PS) dla elektrociepłowni pod warunkiem uprawomocnienia się decyzji prezydenta miasta ograniczającej emisję

pyłu przez uczestnika postępowania kompensacyjnego (wyłączenie z eksploatacji). Jako piaty przykład podano, występującą często na obszarze województwa, kompensację „zewnętrzną” pomiędzy instalacjami należącymi do odrębnych prowadzących, gdzie jest jeden organ właściwy do wydawania decyzji. Na końcu prelegentka podsumowała swoją wypowiedź i oddała głos przewodniczącej.

W tym miejscu przewodnicząca dokonała krótkiego podsumowania oraz zaprosiła Uczestników do udziału w dyskusji. W pierwszej kolejności pod dyskusję poddano możliwość udziału w postępowaniu kompensacyjnym zasobów budynków komunalnych, w których są zainstalowane piece węglowe. Wskazano, że pojawiły się wątpliwości co do ustalenia właściwego uczestnika postępowania: gmina jako właściciel zasobu czy najemca posiadający tytuł prawny do lokalu. Na podstawie opinii radców prawnych ustalono, że najemcę można uznać za osobę eksploatującą instalację spalania. W konkluzji poddano pod rozagę propozycję umieszczania odpowiedniej klauzuli w umowach najmu oraz konieczność pozyskiwania dodatkowej zgody na wymianę lub likwidację takich instalacji od gminy jako właściciela zasobu. Następnie omówiono sposób obliczania redukcji emisji w kontekście istotnej zmiany instalacji.

W dalszej części dyskusji potwierdzono, że większość urzędów marszałkowskich stosuje tzw. „zasadę przezorności”, zgodnie z którą informuje się wnioskodawców o konieczności przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego na etapie opiniowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przewodnicząca Grupy poinformowała o wejściu w roku bieżącym w życie zmiany Prawa energetycznego na podstawie której Urząd Regulacji Energetyki pozbawiono kompetencji do wydawania opinii dla organu wydającego pozwolenie zintegrowane. W związku z czym zdezaktualizowało się stanowisko Grupy Roboczej sformułowane na początku roku 2021.

Następnie Uczestnicy spotkania przedyskutowali zmianę przepisów ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko w kwestii wprowadzenia obowiązku udostępniania treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na stronach Biuletynu Informacji Publicznej w celu poinformowania tzw. „zainteresowanej społeczności”. Zgłoszono opinię, że omawiana zmiana może dotyczyć pozwoleń zintegrowanych, które zastępują zezwolenia na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 72 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). W dyskusji przytoczono ocenę prawną, o którą wystąpił Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, na podstawie której stwierdzono, że dany przepis dotyczy postępowań sądowo-administracyjnych. Nie mniej jednak, jeżeli przed postępowaniem o wydanie pozwolenia zintegrowanego była przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko, to w takim wypadku urząd ma obowiązek informować o takim postępowaniu poprzez zamieszczanie na stronie BIP. Ustalono, że wyciąg z ww. opinii prawnej zostanie udostępniony Uczestnikom spotkania. W podsumowaniu dyskusji stwierdzono, że w związku z występowaniem wątpliwości interpretacyjnych należy dokonać analizy przepisów prawnych oraz zwrócić się do GDOŚ w danej sprawie w celu ustalenia wspólnego stanowiska.

Na koniec spotkania omówiono sprawy organizacyjne, ustalono temat oraz termin kolejnego spotkania. Kolejne spotkanie zaplanowano na 17 listopada br. i ma być poświęcone pojawiającym się problemom przy dostosowywaniu PZ w związku z publikacją konkluzji BAT dotyczących przetwarzania odpadów. Do prowadzenia tego spotkania wyznaczono przedstawiciela UMW Małopolskiego, o przygotowanie prezentacji poproszono przedstawicieli Urzędów Marszałkowskich Województwa: Mazowieckiego, Wielkopolskiego, Małopolskiego oraz Pomorskiego.

Poinformowano Uczestników, że złożono wnioski na przyszły rok na odbycie wizyty studyjnej w województwie lubelskim, która będzie planowana z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej.

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

PARTNERSTWO
ŚRODOWISKO DLA ROZWOJU

Następnie Przewodnicząca Grupy podsumowała przebieg spotkania, podziękowała wszystkim Uczestnikom za aktywny udział oraz zakończyła spotkanie.

Protokół sporządzono 18.10.2021 r.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

